

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG ROMÁNIÁBAN 2002-2013 KÖZÖTT

I. kötet

**Magyar tudományosság Romániában
2002–2013 között**

I. kötet

A kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával készült.

MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság

**Magyar tudományosság Romániában
2002–2013 között**

I. kötet

Szerkesztette:

Péntek János – Salat Levente – Szikszai Mária

Ábel Kiadó
Kolozsvár, 2015

© A szerzők, 2015

Minden jog fenntartva. A jogtulajdonos előzetes írásos engedélye nélkül jelen kiadvány egészében vagy részleteiben, azonos vagy más tördelésben nem sokszorosítható, másolható, továbbítható vagy tárolható semmilyen információtároló rendszerben sem grafikusán, mechanikusan, elektronikusan, fotó, fénymásolat vagy egyéb felvétel útján.

Szerkesztők

Péntek János, Salat Levente, Szikszai Mária

Nyelvi lektorok

Németh Boglárka

Dimény Hajnalka

Borító

Grubisics Csaga

Számítógépes tördelés

Szikszai Attila

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Magyar tudományosság Romániában 2002-2013 között /

ed.: Péntek János, Salat Levente, Szikszai Mária. –

Cluj-Napoca : Ábel Kiadó, 2015

3 vol.

ISBN 978-973-114-196-1

Vol. 1. - Bibliogr. - ISBN 978-973-114-201-2

I. Péntek, János (ed.)

II. Salat, Levente (ed.)

III. Szikszai, Mária (ed.)

323.1(=511.141)(498)"2002/2012:37

37(=511.141)(498)

Asociația MTA-KAB

400306 Cluj-Napoca

str. Ion Ghica nr. 12

tel/fax: 0040 264 588001

e-mail: office@kab.ro

www.kab.ro

Tartalom

Az erdélyi magyar tudományosság a második „tizenkét év” termésének a tükrében (SALAT LEVENTE)	7
--	----------

BÖLCSESZETTUDOMÁNYOK

KÁDÁR EDIT

A romániai magyar nyelvtudomány (2002–2013)	29
--	-----------

BALÁZS IMRE JÓZSEF, BERSZÁN ISTVÁN, DÁVID GYULA, GÁBOR CSILLA,
EGYED EMESE

Irodalomtudományi kutatások (2002–2013)	95
--	-----------

UNGVÁRI-ZRÍNYI ILDIKÓ, LÁZOK JÁNOS

Az erdélyi magyar színháztudomány helyzete	153
---	------------

TEOLÓGIAI TUDOMÁNYOK ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET

MARTON JÓZSEF

A római katolikus egyháztörténelmi munkaműhely 2002–2012 között	183
--	------------

TÓTH LEVENTE

Református egyháztörténeti kutatások Erdélyben 2002–2013 között	201
--	------------

KOVÁCS SÁNDOR

Az erdélyi unitárius egyháztörténet-írás 1990–2012 között	223
--	------------

BALOGH CSABA

Az erdélyi protestáns biblikus kutatás 2002–2013 között	231
--	------------

KURTA JÓZSEF

Erdélyi protestáns gyakorlati teológiai áttekintés 2002–2013	245
---	------------

Erdélyi protestáns gyakorlati teológiai áttekintés 2002–2013

KURTA JÓZSEF

A gyakorlati teológia feladata, hogy érvényesítse a bibliai teológia és a rendszeres teológia egyházra vonatkozó tanításait, alkalmazva a Biblia üzeneteit az egyházi szolgálatok különböző területein. A tudományok között sajátos helyet foglal el amiatt, hogy nemcsak leíró tudományág, hanem előíró is. Normatív volta ugyanakkor megnehezíti a művelését, mert nehéz kiegyensúlyozni a bibliai, teológiai és segédtudományi feltételek viszonyát a valós élet helyzeteivel, amelyekre válaszokat kíván adni. További kihívást jelent, hogy hitbeli meggyőződés és elkötelezettség nélkül teológiát általában – és gyakorlati teológiát különösen – művelni nem lehet.

A most közlésre kerülő bibliográfia több, akár jelzésértékűnek is tekinthető jellemvonást mutat.

- A gyakorlati teológia normatív, előíró jellege a most feldolgozott évtized szakirodalmi termését is meghatározza. A cikkek, tanulmányok az élő egyház sajátos gyakorlati problémáira mutatnak rá, az aktuális kérdésekre igyekeznek választ, esetleg válaszokat adni. Ebből a keresztmetszetből ennek alapján konkrét helyzetjelentést is lehetne adni az erdélyi protestáns egyházaknak a gyakorlati életet érintő gondjairól.
- A fenti gondolatból az is következik, hogy felmérhetők azok a hiányosságok és hangsúlyeltolódások, amelyek ezt a szakirodalmi termést jellemzik.
- Mivel az erdélyi teológusok között nem alakult ki egy koncepcionális, szervezett kutatói program, ezért a kutatási eredmények szerteágazóak. Több réteg mutatható ki a tíz év szakirodalmában. Egyik réteg szorosan kapcsolódik a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben zajló teológiai munkához. Egy másik réteget a társintézményekben folyó oktatói tevékenységek, képzések eredményeképpen létrejött cikkek és tanulmányok alkotják. Egy harmadik rétegbe az intézményektől független, speciális egyházi kérdésekre adott válaszként létrejött publikációk tartoznak.
- Arányait tekintve két szakterület dominál a feldolgozott anyagban: egyik a liturgika és a másik a pojmenika. Az egyház istentiszteleti életét tárgyaló liturgikai tanulmányok mennyisége azt tükrözi, hogy mind a szakemberek, mind a lelképászorok, egyháztagok részéről igény van a változtatása ezen a téren. Másrészt a Romániai Református Egyház liturgiareformra készül, az ezzel kapcsolatos útkeresés, az igények, javaslatok, előmunkálatok anyaga

duzzasztotta fel az anyagot. A másik szakterület a pojmenika, a személyes lelkigondozás tana, amelynek anyagmennyisége szintén egy kortünetet tükröz, ill. a szakma képviselőinek iskolateremtő kihatását mutatja.

- Megmutatkozik egy egységes gyakorlati teológiai műhely hiánya. A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, mint ez erdélyi protestáns lelkészképzés egyetlen központja, elveszítette a doktoráltatási jogát, a jelenlegi egyházi viszonyok kutatóközpontok felállításához nem kedvezőek.

1. sz. melléklet

A tanulmányok a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtára által használt katalogizálási rendszer szerinti felosztásban:

Szakterület	Leírás	Cikkek, tanulmányok száma	Százalék
Ekléziasztika (ecclesiastica)	(=eklézsiáról, jelenkori egyházról, egyház ökumenikus kapcsolatai, gyülekezet, szervezete, kapcsolata, szolgálata, szeretetszolgálat, diakónia, lelkész, lelkipásztori hivatás, lelkipásztor önképzése)	19	17,2%
Homiletika (homiletica)	(=homíliáról, igehirdetésről, evangelizáció)	20	18,1%
Liturgika (liturgica)	(=liturgiáról, istentiszteletről, himnológiáról, euchológiáról)	34	30,9%
Pojmenika (poimenica)	(=pasztorációról, lelkigondozásról)	26	23%
Katekétika (catechesis)	(=katekézisiről, vallásos nevelésről)	8	7,2%
Missziológia (missiologia)	(=misszióról, külmisszióról)	0	0
Spiritualitás	(=hitélmény, hitmélyítés, vallássság, lelki élet)	3	2,7%

2. sz. melléklet

Szerző szerinti bibliográfia

A lista tartalmazza a Protestáns Teológiai Intézet lutheránus és unitárius gyakorlati teológusainak a publikációit is. Kovács László Attila és Benkőné Zonda Tímea esetében ezek a tanulmányok részben vagy egészben református vonatkozásúak.

Adorjáni Zoltán

2006 A lelkipásztor mint az Ige szolgája és közéleti személyiség. A szolgálat irányai a posztmodern korban. *Református Szemle*, 374–386.

2007 A therapeuták himnuszéneklése Philón De vita contemplativa című munkája alapján. *Református Szemle*, 408–417.

2011 A mezőségi lélek. *Református Szemle*, 157–164.

2013 A teológiai tisztánlátás és mélység, mint igehirdetésünk legfőbb követelménye. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. 129–146.

Bányász Réka

2002 Szerepek és szabályok a hagyományos és modern társadalmak családjában (II.). *Református Szemle*, 182–191.

Barabás Berta

2004 A Heidelbergi Káté pedagógiai anakronizmusa. *Református Szemle*, 493–501.

Beke Boróka

2005 A mentálhigiénés szemlélet bevezetése a Romániai Református Egyházba. In: Grezsa Ferenc – Takács Péter (szerk.): „Még ép a roncs ág” – Válogatás erdélyi mentálhigiénés szakemberek dolgozataiból. Országos Addiktológiai Intézet, Budapest. 207–234.

Benkőné Zonda Tímea

2005 A kiskapusi passió. *Református Szemle*, 39–69.

2010 Olvasmányrendek és az egyházi év. A Német Evangélikus Egyház perikoparendje és a római katolikus olvasmányrend (Ordo Lectionum Missae). *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. 161–178.

Benkőné Zonda Tímea – Kiss Jenő

2010 Témafelvezetés (*Európai kulturális kincs és anyanyelvű istentisztelet. 375. éves az Öreg Graduál* konferencia). *Református Szemle*, 354–355.

Bustya Dezső

2002 Alkalmi istentiszteleteink szolgálatának igehirdetése. *Református Szemle*, 346–357.

2004 A presbiter erkölcsi élete. *Református Szemle*, 585–589.

2005 Liturgia és himnológia. *Református Szemle*, 402–408.

2006a A lelkipásztorok megbecsülése. *Református Szemle*, 180–186.

2006b Lelkigondozó prédikálás. *Az Út*, 65–75.

2006c Lelkigondozó prédikálás. *Református Szemle*, 512–521.

- 2007 A Heidelbergi Káté és a modern teológia. *Református Szemle*, 273–277.
 2008 Prédikációs problémáink. *Református Szemle*, 254–261.
 2010 Kálvin tanítása az egyházfegyelemről és az egyházkormányzásról. *Református Szemle*, 153–162.

Dávid István

- 2008 Lelkigyakorlat és lelkipozíció. *Református Szemle*, 35–44.

Dávid Lajos

- 2005 A hagyomány áldásai és buktatói. *Az Út*, 31–36.

Gorbai Gabriella Márta

- 2004 Tehetséggondozás a vallásoktatásban. *Református Szemle*, 244–282.
 2007 A csoportmunka szerepe a vallástanárképzésben. *Református Szemle*, 278–321.

Jakab Sándor

- 2004 A gyülekezetépítés – kapcsolattartás és megerősítés a hitélet közösségi hálózataiban. *Református Szemle*, 163–176.
 2006 Jézus Krisztus a népszerű médiákban? *Református Szemle*, 375–380.
 2007 Az egyházi intézmények, jövőbe vezető stratégiák és praxismodellek titka. *Református Szemle*, 322–347.

Kállay-Miklós Csaba

- 2005 Isten Igéje – „eszköz” a családlátogatásban. *Az Út*, 117–123.

Kelemen Attila

- 2003 A kátémagyarázatos istentisztelet mint homiletikai kérdés. *Az Út*, 113–121.
 2004 A kátémagyarázatos istentisztelet. *Református Szemle*, 34–45.
 2007 Az evangelizáció református szemmel. *Református Szemle*, 348–356.
 2010 A gyakorlati teológia leíró és előíró jellege. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. 125–148.

Kiss Jenő

- 2008a Elbizonytalanodásainkban. 2Péter 1,16–21. *Igazság és élet* [Debrecen], 1, 24–28.
 2008b Verbindend zwijgen. *Contextuele berichten XIII/4*, 8–12.
 2009a Konfirmandenarbeit in der Reformierten Kirche Siebenbürgens. Analyse der Situation und Vorschläge zur Neugestaltung. In: Adam, Gottfried (Hrsg.): *Zukunftswerkstatt Konfirmandenarbeit. Perspektiven aus fünf europäischen Ländern*. Münster, 31–38.
 2009b Irántam való félelmük betanult emberi parancsolattá lett. A konfirmációi előkészítés és a konfirmálás a Romániai Református Egyházban. Helyzetelemzés és útkeresés. *Református Szemle*, 420–431.
 2010a Hármában Isten színe előtt. *Az ige, az igehirdető és az igehallgató gyülekezet*. Exit Kiadó, Kolozsvár.
 2010b A kontextuális szemlélet, mint a pojmenika és a kontextuális terápia, mint a lelkipozíció beszélgetőtársa. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. 179–194.
 2013 „Amint én is megkönyörültem rajtad...”. Isten megbocsátásának kihatása az ember megbocsátására. In: Kiss Jenő – Hanneke Meulink-Korf – Annette Melzer (szerk.): *Megmásíthatatlan jogigény. Betekintés a kontextuális lelkipozícióba és segítségbe*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 101–114.

Kiss Jenő – Hanneke Meulink-Korf – Annette Melzer (szerk.)

- 2013 *Megmásíthatatlan jogigény. Betekintés a kontextuális lelkipozícióba és segítségbe*. Exit Kiadó, Kolozsvár.

Kolumbán Vilmos József

2002 Liturgia-egységesítési törekvések Melotaitól Backamadarasi Kis Gergelyig. *Református Szemle*, 86–96.

Koppándi Botond

2010 Bogáti Fazekas Miklós és Jób könyvének parafrázisa. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. Kolozsvár. 149–160.

Kovács András

2006 A zene szerepe az egyházi életben. *Református Szemle*, 34–44.

Kovács László Attila

2004 Feledésbe merült református liturgikus zenei örökségünk. *Református Szemle*, 46–56.

2007 Ideális és torz. Európai minták a múltban és ma. *Református Szemle*, 418–427.

2008 Az éneklőszék jövője. *Református Szemle*, 461–464.

2010 A gregorián ének helye és szerepe az istentiszteleti zenében. *Református Szemle*, 503–506.

Kovács Szabolcs

2007 Családi első interjú problémás iskolai esetekben. *Partiumi Egyetemi Szemle. A Partiumi Keresztyén Egyetem tudományos lapja*, VI., 1, 31–60.

2010 Lelkigondozás és/vagy pszichoterápia? In: Kovács Réka Rozália (szerk.): *Egy mást segítve hogyan segíthetünk? Erőforrás – együttműködés – eredmény*. Scientia Kiadó, Kolozsvár. 65–82.

2011a A lelkiismeret norma proxima-ja. *Magiszter – pedagógusok szakmai módszertani folyóirata* Ősz, 5–15.

2011b Az öszövétségi transzgenerációs konfliktus társadalmi-etika és identitást meghatározó vonatkozása. *Babeş-Bolyai Tudományegyetem Studia Theologia Reformata Transylvanica*, 1, 16–38. Online elérés: <http://www.studia.ubbcluj.ro/download/pdf/757.pdf> (utolsó ellenőrzés dátuma: 2015. május 7.)

2012 A lelkiismeret princípiuma – a keresztyén etikai nevelés norma proxima-ja. *Babeş-Bolyai Tudományegyetem Studia Theologia Reformata Transylvanica*, 1, 1–12. Megj. előtt A megtérés jelensége a serdülők körében.

Megj. előtt Honnan jön az én segítségem?! A segítő útkeresése a bibliadrámával.

Kovács Szabolcs – Kovács Réka Rozália – Lepedus István

2009 *Párkapcsolat, szerelem, család. Képzési segédanyag önkéntes trénerek képzéséhez*. (Belső használatra.) Nagyító Alapítvány, Szeged.

Kovács Szabolcs – Kulcsár Apollónia Noémi

2014 A lelkiismeret szerepe a segítő-segített megbocsátási folyamatában. In: Kovács Réka Rozália és Tatai Csilla (szerk.): *Segítők Baráti Köre. Tanulmánykötet*. Scientia Kiadó, Kolozsvár. 169–179.

Kozma Zsolt

2003 Előterjesztések a Zsinathoz, az új Ágendáskönyvre nézve: A homília sákramentumos istentiszteleti formák egybekapcsolása. A püspök beiktatása. A lelkipásztor beiktatása. A lelkipásztorok bekebelezése. *Az Út*, 77–78.

2005a Még mindig prédikáció? *Az Út*, 22–25.

2005b Evangélium és egyházfegyelem. *Az Út*, 173–185.

2010a A közösség felelőssége az egyénért, az egyén felelőssége a közösségért. (Pojmenikai alapfogalmak). In: Kozma Zsolt: *Tegnap, ma és örökké*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár. 214–219.

- 2010b A karácsony homiletikuma. In: Kozma Zsolt: *Tegnap, ma és örökké*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár, 144–148.
- 2010c Az igeirdetés prófétai jellege. In: Kozma Zsolt: *Tegnap, ma és örökké*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár, 191–199.
- 2011a Karl Barth hatása az erdélyi magyar református gyakorlati teológiára. In: Fazakas Sándor, Ferencz Árpád (szerk.): *Barth és a magyar református teológia: Rekonstrukciós kísérlet*. Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen. 75–84. (Német nyelvű összefoglaló: 163–167.)
- 2011b A presbiteri tiszt és az egyetemes papság elve. *Kálvinctsillag*, 50–51.
- 2012a Viseljeteek gondot magatokra! (Lelkigondozás a lelkipásztorok között.) In: Kozma Zsolt: *Lekötelezetten*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár. 92–97.
- 2012 Igehirdetési szolgálatunk mai kérdései. In: Kozma Zsolt: *Lekötelezetten*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár. 126–132.
- 2012b A konfirmáció, mint a református hitben nevelés sajátos eseménye. In: Kozma Zsolt: *Lekötelezetten*. Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár. 137–143.
- 2012c Szolgálat és hatalom. Kormányzás a magyar református egyházban. In: Fazakas Sándor – Ferencz Árpád (szerk.): *Krisztusért járva követségben. (Tanulmánykötet a 60 éves Bölcskei Gusztáv születésnapjára.)* Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 429–444.

Kurta József

- 2002 Felekezeti kapcsolatok és az Öreg Graduál. *Református Szemle*, 97–106.
- 2003 A felsőbányai lamentatio-töredék. *Református Szemle*, 854–856.
- 2006 Liturgia és lelkigondozás találkozása egy középkori éneken. *Református Szemle*, 522–526.
- 2007 Mi a közös a liturgiában és a fociban? *Református Szemle*, 428–430.
- 2009a 120 éve született Gönczy Lajos. *Református Szemle*, 493–512.
- 2009b A református lelkipásztori hivatás formálódása a történelemben. In: Kurta József: *Isten igéjének szolgálói. Lelkeszi életpályák a Szatmárnémeti Református Egyházközség életében*. Exit Kiadó, Kolozsvár. 11–80.
- 2011a Az elképzeléstől a megvalósulásig. Bethlen Gábor elveszett graduálja és az Öreg graduál. *Református Szemle*, 356.
- 2011b Tofeus Mihály (1624–1684) [zsoltárprédikációi]. *Református Szemle*, 651–658.

Máthé-Farkas Zoltán

- 2009 Kísérlet a prédikáció nyitott műként való megalkotására. *Református Szemle*, 37–84.

Ötvös József

- 2003 Az egyház küldetése ma. *Református Szemle*, 250–260.

Papp György

- 2008 Vade retro Satana! Samarjai Máté János ördögűző liturgiájának ismertetése. *Református Szemle*, 152–158.
- 2013 Református hitvallásaink tükröződése az igehirdetésben. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I.* Főszerk.: Adorjáni Zoltán. 69–98.

Pásztori-Kupán István Gerő

- 2007 Tavasz Sándor, az igehirdető. *Református Szemle*, 357–362.

Péterné Sógor Éva

- 2002a A gyülekezeti ének és a magyar népdal közötti zenei kapcsolatok. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Theologia Reformata Transylvanica*, 88–97.

- 2002b Erdélyi nyomtatott kottás énekeskönyvek. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Theologia Reformata Transylvanica*, 124–141.
- 2002c Száz éve született Csomasz Tóth Kálmán. *Református Szemle*, 489–495.
- 2003a Az új énekeskönyv. *Református Szemle*, 459–472.
- 2003b Szájhagyomány és írásbeliség. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Theologia Reformata Transylvanica*, 186–196.
- 2003b Az új énekeskönyv. *Református Szemle*, 459–472.
- 2006a A régi és mégis új passió. *Unitárius Közlöny*, 10–11.
- 2006b Német korálok a magyar református énekirodalomban. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Theologia Reformata Transylvanica*, 274–287.
- 2008a *Református egyházi énekek az erdélyi írott és szájhagyományos forrásokban*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- 2008b The Reformed Church and the Music. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Musica*, 1, 149–172.
- 2008 Funeral Songs. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Musica*, 2, 85–99.
- 2009a The Role of the Popular tradition in the development of melodies within the songs of Transylvanian Reformed Communities. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Musica*, 1, 23–39.
- 2009b *Cântări comunitare reformate în tradiția scrisă și cea orală din Transilvania. I-II*. Editura Infodata, Cluj-Napoca.
- 2010 Musical Life in the 17-18th Century Reformed College of Székelyudvarhely. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Musica*, 1, 3–11.
- 2011 Psalm singing in Transylvania. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Musica*, 2, 69–78.
- Püösök Sarolta
- 2011 Szent és profán elemek keveredése a konfirmációban. *Református Szemle*, 252–262.
- Ruszka Sándor József – Szabó József Levente – Vitus István
- 2006 A bibliai hermeneutika az igehirdető műhelymunkájában. *Református Szemle*, 255–275.
- Sikó Csaba
- 2012 Eduard Thurneysen felfogása a lelkigondozásról. *Református Szemle*, 475–488.
- Simon János
- 2011 Ekléziológiai lehetőségek a posztmodernben: Lessie Newbiggin és a missziói ekléziológia. *Studia Doctorum Theologiae Protestantis. A Kolozsvári Protestáns Teológia Kutatóintézetének kötetei I*. Főszerk. Adorjáni Zoltán. 243–258.
- Sógor Árpád
- 2005 Teológiai hallgatók pályaszocializációja. *Református Szemle*, 617–643.
- 2012 Boldogan éltek, míg meg nem haltak? A lelkipásztor házassága és válása. *Református Szemle*, 36–57.
- Somfalvi Edit
- 2003 Hogyan segítsük gyermekeinket hitben felnőni? *Az Út*, 122–133.
- 2007 A történetmondás lelkigondozói lehetőségei kisgyermekkorban. *Református Szemle*, 363–397.
- 2008 Bibliai történetek átadása gyermekeknek a mesepszichológia újabb szempontjai alapján. *Református Szemle*, 135–151.
- Szabó András
- 2011 A lamentáció. *Református Szemle*, 411–416.

Székely József

2004 A lelkipásztorok lelkipondozásának szükségessége és lehetőségei. *Az Út*, 86–94.

2007 Az igehirdetés „bolondsága”. *Református Szemle*, 398–407.

Tamás Ernő

2005 A kiégés mint foglalkozás okozta torzulás. *Református Szemle*, 296–305.

2009 Üvegfalú parókiánk gyerekszobája. A lelkészgyermekes esetleges szorongásairól. *Református Szemle*, 295–305.

Tökés István

2008 A „Miatyánk” és az „Apostoli Hitvallás” fordítási kérdései. *Református Szemle*, 519–523.

Tunyogi Lehel

2010a A Rembrandt-kód. *Református Szemle*, 485–495.

2010b Magány, csend és imádság. A sivatagi atyák bölcsességének relevanciája a mai szolgálatra nézve. *Református Szemle*, 605–616.

ÁBEL KIADÓ
400304 Cluj-Napoca
str. E. Grigorescu nr. 35
tel./fax: 0264-420001
abelkiado@yahoo.com
www.abelkiado.ro